

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos direktorė Ilma Skuodienė sako, jog šiandieninis skaitmenizacijos ir dirbtinio intelekto amžius skatina nuolat ieškoti naujesnių ir efektyvesnių sprendimų, kurie galėtų patobulinti iki šiol naudojamus darbo mechanizmus ir priemones. Dėl šių priežasčių vaiko teisių gynėjai ėmėsi įgyvendinti skaitmenizacijos projektą, kuriuo siekiama sukurti ir įdiegti informacinę sistemą, leisiančią skaitmenizuoti veiklos procesus ir patogiau valdyti gaunamus duomenis.

Taip pat visuomenei bus teikiamos elektroninės paslaugos, tad žmonės per savitarnos modulį galės savarankiškai sužinoti jiems aktualią informaciją bei susipažinti su reikalingais dokumentais.

„Vaiko teisių gynėjai susiduria su itin dideliais informacijos ir duomenų srautais, kuriuos turimais darbo įrankiais tampa vis sudėtingiau tinkamai apdoroti. Mūsų darbo praktikoje gausu užduočių, kurias vis dar atliekame rankiniu būdu – pavyzdžiui, pildome vaiko situacijos vertinimo anketas, suvedame informaciją į atskirus duomenų registrus, taip pat nuolat teikiame atsakymus raštu klientams, keičiamės svarbia informacija su socialiniais partneriais. Tokios administracinio pobūdžio veiklos kasdien pareikalauja daugiau nei pusės darbo laiko, kai tuo pat metu kas 9,5 minučių visoje šalyje tenka reaguoti ir į gaunamus pranešimus dėl galimų vaiko teisių pažeidimų“, – įvardija I. Skuodienė.

Planuojama, jog optimizavus veiklos procesus ir sumažinus vaiko teisių gynėjams tenkančią administracinę naštą, sutaupytą darbo laiką bus galima skirti kokybiškesniam bendravimui su vaiku ir šeima, operatyvesniam reagavimui, išsamesniam situacijos vertinimui, savalaikės pagalbos inicijavimui, komandiniams ir tarpinstituciniams pasitarimams, profesinių kompetencijų ugdymui ir pan.

Vaiko teisių gynėjų vadovės teigimu, šiuo metu įgyvendinamame Tarnybos veiklos procesų skaitmenizavime bus pasitelktas ir dirbtinis intelektas, kurio naudą vaiko teisių gynėjai labiausiai pajaus reagavimų metu.

„Visai neseniai ypatingų reagavimų metu pradėjome dirbti su vaizdo ir garso registratoriais, tad artimiausiu laiku šią darbo priemonę sieksime dar labiau patobulinti, įdiegti dirbtinio intelekto funkcionalumus. Planuojame, jog vaiko teisių gynėjai turės galimybę ne tik filmuoti susitikimus su vaikais ir jų tėvais, bet ir galės naudotis planšetiniais kompiuteriais, kuriuose, reaguodami į gautą pranešimą, jie galės pasitikrinti jau anksčiau surinktus duomenis apie šeimą, o po susitikimo užfiksuota nauja informacija – pavyzdžiui, pokalbis su vaiku – transkripcijos būdu atsidurs tame pačiame planšetiniame kompiuteryje“, – apie būsimus

pokyčius pasakoja I. Skuodienė.

Vaiko teisių gynėjų įgyvendinamas skaitmenizacijos projektas jau išibėgėjo – suderintas veiklų įgyvendinimo planas, suformuota darbuotojų komanda, patvirtintas biudžetas, pasirašyta projekto finansavimo sutartis. Taip pat parengta informacinės sistemos techninė specifikacija bei paskelbtas informacinės sistemos sukūrimo paslaugų pirkimas.

Skaičiuojama, jog projektas finansiškai atsipirks jau per pirmuosius jo įgyvendinimo metus, o per artimiausius penkerius metus naujai sukurta informacinė sistema ir elektroninėmis paslaugomis pasinaudos daugiau nei 15 tūkstančių vartotojų.

*Projektas „Vaiko teisių apsaugos informacinės sistemos kūrimas“, kurį įgyvendina Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, yra finansuojamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis bei valstybės biudžeto lėšomis. Projektui skirta finansavimo suma – 2,29 mln. Eur. Projekto finansavimo sutartis pasirašyta 2024 m. gruodžio 17 d. Projekto įgyvendinimo pabaiga – 2026 m. balandžio 30 d.*

